

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. VI. Vtrum plures possint simul vnicum baptizare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

sufficientem habeat capacitatem, & ut ita dicam completam, ut baptismus ei committi possit, etiam extra omnem necessitatem pro solo committentis arbitrio; diacono vero non possit committi ex sola voluntate committentis, sed aliqua causa rationalis requiratur, ita ut si absque tali causa pastor vel Episcopus diacono committat collationem baptismi, tam committens quam diaconus ex commissione baptizans graviter peccet: non tamen requiritur extrema necessitas, ut baptismus valeat committi diacono, sed alia inferior sufficit; immo sufficit ea quæ iudicio prudentis censetur iusta, ut quod pastor rebus grauibz occupetur. patet exemplo Apostolorum, qui ut prædicationi vacarent videntur baptismum diaconis commisisse, ex qua commissione Philippus diaconus baptizauit, Act. 8.

Art. 8.
Diaconus
ex commis-
sione po-
test bap-
tizare solem-
niter.

6.
Diferimen-
diaconi ab
inferioribus
ministriis
baptismi.

Sotus.

Porro quando diaconus iusta de causa potest ex commissione baptizare, potest baptizare solemniter; similiter potest solemniter baptizare, quando Episcopi & sacerdotes nimis procul distat; denique quodcumque diaconus potest baptizare, illud potest solemniter præstare, si nihil sit quod obstat.

Ex his aliquo modo patet secunda pars, & diferimen inter diaconum & alios inferiores. 1. quod non liceat alijs baptizare extra necessitatem extremam; diaconus vero possit ex commissione in necessitate longe minori. 2. quod inferiores nunquam possint baptismum solemniter conferre, peccentque mortaliter si hoc faciant, etiam urgente necessitate, ut Sotus dist. 4. quæst. unica art. 3. §. sit ergo prima: diaconus vero possit & debeat solemniter baptizare, nisi temporis angustijs præpediatur; immo absente sacerdote in necessitate diaconus videtur etiam citra peculiarem commissionem suo iure solemniter posse baptizare, si videlicet res urgeat, & sacerdos non possit facile expectari. unde videtur dicendum quod licet diaconus non possit dici minister huius Sacramenti ex officio sicut sacerdos, cui potest etiam extra omnem necessitatem committi ut baptismum conferat in presentia Episcopi vel Parochi, nihilominus tamen dici potest habere ex sua ordinatione quandam potestatem inchoatam, quæ per alterius commissionem iusta de causa secundum prudentis iudicium possit compleri.

Ex quo apparet quod diximus quæst. 64. art. 6. dub. 1. in fine, diaconum baptizantem solemniter in peccato mortali per se loquendo peccare mortaliter, quia scilicet confert Sacramentum in mortali, idque tanquam minister aliquo modo ex officio.

Ordo ser-
uandus in-
ter mini-
stros ba-
ptismi.

Quale pec-
catu huius
ordinis in-
uersio: per
sacerdotem
& diaconu.

Ex omnibus dictis hoc dubio colligi potest: quis sit ordo seruandus inter ministros huius Sacramenti ut licite illud conferant. i. namque extra casum necessitatis vel rationalis causæ, nullus præter sacerdotem potest baptizare, & quidem intra terminos suæ iurisdictionis vel commissionis. Si quid tentent alij etiam diaconi peccant mortaliter, cum, ut diximus, non possit baptismus etiam diacono committi sine rationali causa; verbi gratia, eo quod sint pauci sacerdotes, vel procul distent, vel rebus grauioribus occupentur. 2. etiam in casu necessitatis sacerdos præfens qui velit baptizare, est præferendus etiam diacono: si absit, vel non velit, aut non possit baptizare, diaconus debet assumi, & huius ordinis inuersio est peccatum mortale, cum negligantur ij qui ratione suæ ordinationis habent completam capacitatem

vel saltem inchoatam, quibus proinde censetur fieri grauis iniuria, si non reuocant baptizare, quamuis Sotus dist. 4. quæst. unica art. 2. §. circa tertiam, & Suarez disput. 31. sect. 4. §. unde tertio addendum, sentiant non esse mortale, si negligatur diaconus.

Ex his patet nullo modo probari quod docet Caiet. art. 4. huius quæstionis, scilicet laicum solemniter baptizantem peccare mortaliter; non vero si baptizet absque solemnitate etiam extra casum necessitatis seposito contemptu & presumptione.

Petes an similiter sit mortale si ordo inter alios inuertatur, v.g. si mulier baptizet in presentia viri qui formam nouerit, & paratus sit baptizare?

Affirmat Vasquez disp. 147. cap. 5. §. postremò hoc idem. Sotus vero & Suarez supra censent tantum esse veniale; quod videtur probabilius, quia in eo quod hic ordo inuertatur, non fit contra ius cuiusquam, sed solum contra aliquam decentiam: pro quo

Notandum quod licet quando soli inferiores concurreunt nullus propriè ius habeat ut alteri præferatur, deceat tamen alijs præferri subdiaconum, & post hunc præferri constitutos in minoribus ordinibus, tum clericum, inde laicum baptizatum; præferri etiam mulierem baptizatam Pagano, omnia intelligendo cæteris paribus, nam si vir etiam baptizatus vel clericus formam nesciat, potest præferri mulier quæ illam nouit.

Denique notandum quod licet parens in necessitate prolem suam baptizet defectu alterius, non propterea impediatur à petendo debito coniugali, de quo in materia de matrimonio.

ARTICVLVS VI.

Virum plures possint simul unicum baptizare?

NOTANDUM aliquos plurimis modis posse simul concurrere ad baptismum eidem conferendum. 1. vno ablutente & altero formam proferente. 2. singulis materiam applicantibus & proferentibus formam independenter à se inuicem, ut si duo ita se habeant, ut singuli abluant & verba formæ proferant super eodem, & singuli aduertant quid alter faciat, velint tamen per se & independenter vnus ab alio baptismum conferre. 3. singulis quidem materiam applicantibus & proferentibus formam, sed dependenter à se inuicem, quia nimirum singuli volunt concurrere tanquam causæ partiales cum alio ad vnum Sacramentum efficiendum.

Quæstio in primo sensu non proponitur hic à D. Th. quamuis aliquam eius faciat mentionem responsione ad 3. sed intelligitur in alijs sensibus explicatis.

Respondet igitur 1. si plures concurrant tanquam causæ partiales ad conferendum Sacramentum, v.g. dicendo nos te baptizamus, non futurum Sacramentum.

Respondet 2. si verò plures concurrant ita ut singuli velint Sacramentum seorsim & independenter ab alio conferre, verè conficietur Sacramentum; de quarum conclusionum veritate disputari potest: itaque

Improbatur doctrina Caiet.

7.

Quæstio.

Vasquez. Videtur tamen veniale si femina viro præponatur. Sotus.

Prole propriam baptizans in necessitate potest petere debitum.

Varis modis concurrunt ad eundem baptismum.

Resp.

D.V.

D V B I V M I.

Verum si duo circa eundem applicent materiam, & legitimam formam proferrant ex intentione baptismum conferendi independentem à se inuicem, conficiatur Sacramentum?

Resp. affirmatiue. est communis & certa sententia Theologorum, quæ inde patet quod omnia substantialia hic possunt inueniri. Inuenitur enim legitima materia, scilicet sufficiens ablutio, vt supponitur; inuenitur etiam legitima forma, scilicet intentio legitima Sacramenti conficiendi; quæ postrema pars probatur: minister in dicto casu habet absolutam intentionem Sacramentum conficiendi quantum in se est; talis autem intentio est legitima. Maior probatur, quamuis aliquis videat alium velle baptizare atque aded se applicare ad baptismum conferendum, non impeditur quod minus possit quantum in se est velle independentem ab illo baptizare. Minor etiam probatur, si alius non concurreret, huiusmodi intentio esset legitima, concursus autem alterius non obstat quod minus ea inueniatur.

Confr. 1. si quid obstat esset aduertentia qua notatur alterum velle baptizare; hæc autem aduertentia non tollit legitimam intentionem, cum non impediatur quod minus aliquis velit independentem ab altero materiam applicare, & formam profert ex voluntate Sacramenti conficiendi.

Confr. 2. si sacerdotes recenter consecrati simul finiant verba consecrationis cum Episcopo, Sacramentum cum eodem conficiunt; igitur concursus plurium, quorum singuli independentem ab alio intendunt Sacramentum conficere, non obstat ex parte intentionis, quod minus Sacramentum conficiatur.

Confr. 3. si ex parte voluntatis eodem modo concurrerent singuli ignorantes quid alter faciat, verè posset confici Sacramentum; ergo etiam conficitur quamuis mutua actionem aduertant, cum, vt dictum est, aduertentia non mutet vel vitiet intentionem.

Potest verò confici Sacramentum licet singuli dicant: *nos te baptizamus*; quia hac loquendi forma non volunt declarare quod concurrant dependentem à se inuicem, sed singuli eam vtuntur 1. ex intentione Sacramenti conficiendi formam practicè pronuntiantes in ordine ad se. 2. insuper declarando quid alter velit facere, quasi dicant: ego te baptizo, & similiter ille conatur te baptizare; qua in re frustra videtur Sotus hæc dist. 4. quæst. vnica art. 4. §. ex his autem.

Aduerte 1. quod qui ita concurrunt grauiter peccant 1. quia singuli se exponunt periculo nihil efficiendi. 2. quia faciunt contra communem Ecclesiæ consuetudinem in re graui; vnde meritò puniri possunt, vt docet D. Th. immo etiam peccat is qui sciens & valens impedire permittit plures ita se gerere circa se.

Aduerte 2. si ita concurrant vt vterque simul finiat sacramentalem actionem, vtrumque confecturum Sacramentum. cum enim constet ex dictis neutrum impedire alterum quod minus Sacramentum valide conficiatur, si ponantur omnia substantialia; sequitur si ita concurrant vt simul finiant

ea quæ ad Sacramenti confectionem requiruntur, singulos Sacramentum confecturos. Quod si vnus ante alium absoluat substantialia Sacramenti, alius nihil faciet, cum Sacramentum iam sit perfectum, & baptismus semel legitime collatus non iteratur.

Vtrum autem eo casu secundus sit incursum irregularitatem, potest dubitari; cum rebaptizet, & vt D. Th. esset puniendus tanquam rebaptizator. Si tamè consideremus canones quibus decernitur irregularitas rebaptizationi, probabile est non incursum, quia canones videntur solum decernere penam, quando quis baptizatum nouo & distincto tempore rebaptizat, seu quando circa plenè baptizatum, de nouo integra materia & forma profertur; non videntur verò respicere ad hunc casum rarissimum, quo aliquis conatur cum alio baptizare, qui præueniens nihilominus pergit in sua actione.

Controuertunt Doctores quo casu plures concurrentes Sacramentum conficiunt, vtrum sit futurum vnicum an plura. Aliqui existimant futurum vnicum pendens à duabus causis totalibus; ita D. Th. in fine corporis, Sotus art. 4. citato §. quo circa non opus, & alij.

Alij verò tenent futura plura Sacramenta; Gabr. in 4. dist. 6. quæst. 1. art. 3. dub. 4. Caiet. hic §. amplius quando, & alij; quorum sententia videretur probabilius, quia omnia ad Sacramenti substantiam requisita multiplicentur; cum sit duplex materia, tam remota quam propinqua, scilicet duplex ablutio, quod optimè patet quando baptismus confertur perfusione vel asperzione, sit etiam duplex forma, & duplex intentio supponatur.

Confr. non possunt omnia constitutiva aliquod compositum multiplicari, quin ipsum compositum multiplicetur; cum ergo Sacramentum physice nihil sit aliud intrinsecè quam compositum ex tali materia & forma, si hæc multiplicentur etiam in vno & eodem subiecto, ipsum Sacramentum debet multiplicari.

Nec obstat quod supra dictum sit baptismum non posse validè iterari; quia hoc casu non poterit dici iterari. nam quod non præuenitur & præexistit, non potest dici iterari, sed solum id quod successiue ponitur. potest ergo dici in hoc casu baptismus multiplicari, non verò iterari.

Dices id etiam fieri nequit, cum ex Christi institutione vnicus possit esse in vno baptismus.

Resp. quamuis non possit baptismus multiplicari per iterationem, non est tamen contra Christi institutionem, vt si in aliquo casu rarissimo plures simul ponant omnia ad valorem Sacramenti requisita, Sacramentum multiplicetur, cum ratio fundata in principijs fidei id suadeat; vnde cum dicitur vnicum in vno esse baptismum ex Christi institutione, si per hoc intelligatur quod Christus noluerit villo vnquam casu licite multiplicari verum esse, similiter verum est quod secundum communem modum procedendi non multiplicetur, idque ex Christi institutione, quia moraliter non contingit plures eodem modo complere omnia ad substantiam baptismi necessaria: si tamen intelligatur quod ita repugnet illi institutioni, vt etiam in casu rarissimo non ponatur sæpius Sacramentum, quamuis omnia requisita multiplicentur, videtur negandum propter rationes allatas.

Dices inde sequi plures in eodem futuros characteres baptismales.

Resp. neg. sequelam, quia vnicus character per modum

Si vnus ante alium absoluat substantialia Sacramenti, alius nihil faciet, cum Sacramentum iam sit perfectum, & baptismus semel legitime collatus non iteratur.

Dubium incipiens.

S. Thom. Sotus.

Verius videtur eo casu futura duo Sacramenta, Gabr. Caiet.

Instantie refelluntur.

Obiectio 1.

Resp.

Eo casu erit
vnicus cha-
racter a
duobus Sa-
cramentis.

modum effectus produceretur à duobus Sacramen-
tis tanquam à duabus causis totalibus, quòd faci-
lius dici potest in sententia eorum qui censent Sa-
cramenta solum moraliter concurrere ad produ-
ctionem characteris; quanquam & in alia senten-
tia non difficulter idem possit asseri, cum iuxta il-
lam Sacramenta non agant propria virtute, sed vt
Dei instrumenta, qui non statuit in vno & eodem
multiplicare characterem.

Neque da-
bitur maior
gratia quàm
pro vnicò
baptismo.

Idem dicendum de gratia sanctificante, quæ in
hoc casu non erit maior quàm si vnicum Sacra-
mentum reciperetur, quia Deus videtur decreuisse
dare certam gratiam ratione baptismi iuxta sub-
iecti dispositionem, quæ non est augenda eò quòd
in casu rarissimo duo Sacramenta recipiantur.

Obiectio 2.

Dices 2. si plures eandem hostiam consecrent,
idem conficitur Sacramentum; ergo & in presenti
casu.

Resp.

Resp. neg. consequentiam, quia baptismus non
debet comparari cum Sacramento Eucharistiæ,
quod est effectus consecrationis, sed cum ipsa con-
secratione, quæ in dicto casu multiplicabitur.

Obiectio 3.

Dices 3. ex pluribus illis actionibus exurgit vni-
cum signum; ergo & vnicum Sacramentum. ita
Vasquez disp. 148. cap. 2. §. ratio igitur huius.

Vasq.

Resp.

Resp. neg. antecedens, quamuis enim sint signa
vnius gratiæ, non inde efficitur non esse plura, cum
materia ab vno adhibita & forma prolata nullam
habeant subordinationem respectu alterius mate-
riæ & formæ, & non repugnet in vno eodem plura
esse eiusdem rei signa.

10.
Quæstion-
cula 1.

Petes 1. an futurum sit Sacramentum si duo ad-
uertentes mutuam actionem dicant: ego te baptizo,
si alter non baptizet?

Resp.

Resp. id pendere ex intentione; si enim hac for-
ma loquendi solum intendat baptizare quo casu
alter forte non baptizet, quia videlicet posterior
ponit essentialia, is conficit Sacramentum qui prior
absoluit, & alter nihil facit; si verò singuli intendant
baptizare quo casu alter non intendat; & nolint
baptizare, quo casu alter baptismum intendant; neu-
ter quidquam efficit, patet ex eo quòd singuli ap-
ponant conditionem quæ destruit rationem Sacra-
menti, vt si Petrus intendit baptizare solum eo
casu quo Ioannes non intendat, Ioanne intendente
non baptizat; qui Ioannes similiter non baptizat,
cum vicissim solum velit eo casu baptismum con-
ferre, quo Petrus non intendat; vnde huiusmodi
intentiones se mutuo interimunt.

Quæstion-
cula 2.

Petes 2. quid sit futurum si duo concurrant, quo-
rum is qui prior absoluit requisita ad Sacramen-
tum, suspendit intentionem conficiendi Sacramen-
tum donec alter absoluat?

Resp.

Resp. posteriorem confecturum Sacramentum,
quia ponit omnia eius substantialia, nec vilo addi-
to vitiat rationem Sacramenti; prior verò nihil
efficit, quia non efficit Sacramentum quando po-
nit materiam & formam, vt patet, cum non velit
pro eo tempore Sacramentum conficere; non con-
ficient postea, quia minister Sacramenti non potest
Sacramentum conficere aliter quàm ponendo mate-
riam & formam, postea autem non ponit, vt sup-
ponitur.

Non potest
suspendi
confectio
Sacramenti,
sic vt ponat
postquàm
materia &
forma præ-
terierunt.

Dices, posuit. Resp. id non sufficere, quia non
potest ita pro arbitrio suspendere confectionem
Sacramenti, vt illud ponatur etiam postquam ma-
teria & forma planè præterierunt.

D V B I V M II.

*An subsistat baptismus si plures concu-
rant tanquam causæ partiales, quorum
singuli applicant materiam, & profe-
rant formam?*

Q V A M V S is qui sufficentem partem abluit,
& profert legitimam formam, possit inde-
pendenter ab alio Sacramentum conficere, quia ta-
men potest ita restringere intentionem, vt nolit per
hæc Sacramentum ponere, nisi cum alio, & depen-
denter ab eo cum quo vnâ totalem causam con-
flet, idcirco petitur, an futurum sit Sacramentum
si duo ita se habeant?

Videtur autem futurum, quia neque ex Scri-
ptura, neque ex sensu Ecclesiæ, potest colligi eo ca-
su non futurum Sacramentum, neque ex ipsa ra-
tione baptismi, quod patet: ex Scriptura nō habet-
mus non posse duos concurrere ad huius Sacramenti
confectionem, neque etiā ex sensu vel praxi Ecclesiæ;
quamuis enim sit contra Ecclesiæ morem quòd
duo ita concurrant, inde tamen non arguitur quòd
concurrant inualide, sed solum quòd illicite; rur-
sum quamuis conditio baptismi requirat vnicum
ministrum hoc sensu quòd non indigeat secundo,
non sufficienter ostenditur quòd excludat secun-
dum, seu quòd non possit minister huius Sacra-
menti integrari ex duabus personis, quarum vna
ab altera dependeat in eiusdem confectione.

Confr. in prædicto casu singuli applicant mate-
riam, & singuli formam proferunt quæ videtur le-
gitima, singuli etiam habent intentionem confi-
cendi Sacramentum, quamuis non sine altero;
quæ restrictio non officit substantiæ Sacramenti,
cum non videatur illam tollere, vt patet.

Dices, officere quia per formam significatur
quòd ipse proferens sufficienter abluat ad ratio-
nem Sacramenti, quod per talem intentionem de-
struitur, nam vt supponitur, vult suam ablutio-
nem cum alia coniungere ad rationem Sacramen-
ti constituendam, & per consequens intendit il-
lam non adhibere vt sufficientem.

Responderi potest formam designare quidem
quòd proferens sufficienter abluat materialiter, vt
ita dicam, non verò necessariò designare quòd
proferens semper intendat adhibere ablutionem
vt sufficientem ad rationem Sacramenti hîc & nunc
conficiendi seorsim à concursu cuiusquam alte-
rius; saltem id ex forma non ita est manifestum.

Duplex est hac de re sententia. Prior asserit eo
casu verum confici Sacramentum, tenet Durand.
dist. 3. quaest. 3. Palud. eadem dist. q. 2. art. 3. Caiet.
hîc, & alij.

Posterior censet non confici Sacramentum, ita
D. Th. hîc Sotus dist. 4. quaest. vnica art. 4. §. 2. at
quoniam; & communius Theologi.

Notandum priorem sententiam speculatiue
loquendo non videri improbabilem; nam, vt omit-
tam plura argumenta quibus ea solet probari, ra-
tione facta satis ostendit illius sententiæ pro-
babilitatem.

Resp. nihilominus verius esse eo casu non futu-
rum Sacramentum.

Probat minister huius Sacramenti non agit
tanquam causa principalis & propria virtute va-
lens sese pro arbitrio suo gerere, sed subordinatur
voluntati

II.

Pars affirm.
sua debet
probabili-
ter.

Duplex sen-
tentia
Affirmat
probabili-
ter Dur.
Palud.

Caiet.
Negatiua
est com-
munior.
S. Thom.
Sotus.

Conclusio
negatiua
Prob.

voluntati Christi, Christus autem non videtur permittere ut Sacramentum valide conficiatur, si minister intentionem suam restringat volens in Sacramenti consecratione ab alio pendere. Probatur: Christus voluit ut unus minister sufficeret; igitur videtur voluisse ut quantum est ex parte sua sufficientem adferret intentionem ad valorem Sacramenti: igitur noluit ut per suam intentionem posset ab alio pendere, atque adeo si intentionem ita restringat, nihil faciet. Confir. Christus instituit ut minister sufficientem materiam applicaret, item ut unus & idem sufficienter formam proferret; igitur videtur voluisse ut etiam intenderet sufficientem illa ponere in ratione Sacramenti independentem à quolibet alio. unde

Ad argumentum Resp. quavis ex ipsa Scriptura vel etiam praxi Ecclesiæ non conuincatur in casu posito non confici Sacramentum, immò neque ex mala ratione fundata in conditione Sacramenti, probabiliter tamen suadeatur ex discursu à nobis facto. quavis enim hoc Sacramentum ita conuenit institui ut minister non excluderet consortium alterius, verius tamen videtur ita institutum ut non possit pro arbitrio ab alio pendere. unde

Resp. ad confirmationem, talem non habere legitimam intentionem à Christo requisitam.

Notandum 1. quidquid sit de probabilitate prioris sententiæ, eos qui ita baptizant grauius peccatores: cum ut minimum in re graui agerent contra morem vniuersalis Ecclesiæ, nec vlla necessitas possit requirere ut suam intentionem ita restringant.

Notandum 2. hoc modo baptizatum ut minimum sub conditione esse rebaptizandum, propter communem sententiam negantem talem baptismum valere.

Præsentis dubio affinis est quæstio qua petitur, num futurum sit Sacramentum si duo concurrant, vno materiam applicante, altero proferente formam?

Caiet. hic §. in responsione ad 3. censet futurum, pro qua sententia etiam refertur Marfilus in 4. quæst. 4. art. 4. dub. 11. quibus hac in re ceteri cum D. Th. hic ad 3. repugnant; & merito; quia in eo casu forma *egate baptizati* falsa est, cum designet eum qui profert ablueri, quod in casu posito falsum est.

Dices formam proferri posse more Græcorum.

Resp. etiam tunc futuram falsam, cum forma Græcorum debeat æquiualeere formæ Latinorum ut supra dictum est, & proinde implicite significare eum qui profert formam, ablueri.

Dices, forma poterit proferri in plurali *nos te baptizamus*.

Resp. etiam tunc futuram falsam, cum is qui profert non baptizet, id est abluit, quod ad veritatem illius propositionis requiritur.

Contra, *nos baptizamus*, non solum significat ablueri, iuxta quem sensum procedit responsio, sed potest etiam significare *Sacramentum baptismi conferri*, quod potest esse verum vno ablutente, altero formam proferente; ille enim verè dicere potest *nos conferimus Sacramentum baptismi*; ita Caiet. supra.

Resp. neg. assumptum pro secunda parte, quamuis enim vox, *baptizo*, sumi possit pro, *baptismi Sacramentum confero*, non potest tamen verificari nisi verificetur prout significat *ablui*, quia non significat baptismum nisi mediante ablutione quæ est

proprium & immediatum significatum illius vocis, & non potest verificari de eo qui non abluit, cum non possit dici sacramentaliter ablueri qui non abluit; igitur si is qui non abluit dicat *baptizamus*, falsum dicit, quantumvis intendat dicere *Sacramentum conferimus*.

ARTICVLVS VII.

Utrum in baptismo requiratur aliquis qui baptizatum leui de fonte.

AFFIRMAT.

Notandum 1. hanc ceremoniam baptismi accidentalem esse in Ecclesia antiquissimam, cuius meminit Dion. Areopagita lib. ecclesiastica hierarchiæ cap. 2. parte 2. & cap. 7. sub finem refert ad Apostolos. meminit etiam August. tum alibi sæpius, tum sermone 163. de tempore. similiter & varia Concilia.

Cuius rei congruentiam adfert S. Th. quod si sit in generatione corporali paruulo datur nutritrix, ita & in spiritali detur aliquis qui fungatur vice nutritricis & pedagogi. hic vocatur sponsor, fideiussor, susceptor, patronus seu patrinus, cuius officium est paruulum de fonte leuare, & in suam curam suscipere.

Quia verò officium susceptoris est alium instruere, quod non potest communiter prestare non baptizatus, in Concilio Moguntino cap. 47. non baptizatus prohibetur aliū suscipere de sacro fonte; refertur can. in *baptismo*, de consecratione dist. 4.

Quam ob causam merito potest arceri hereticus tanquam ad instruendum ineptus, atque adeo arceatur per rituale Romanum Pauli Quinti, tit. de patrinis §. penult. ubi etiam arceatur publicè excommunicati, interdicti, publicè criminosi & infames, & quibusdam locis hi qui in Paschate non communicarunt. In Concilio Althodorense & refertur can. *non licet* dist. 4. cit. Abbates & monachi prohibentur aliquem de fonte leuare, quia cura paruulo impendenda est aliena ab eo; cum statu de monacho habetur can. *placuit* 2. 16. quæst. 1. sub quo non comprehenduntur mendicantes.

Quoad Abbates tamen varijs locis contrario vsu id est abrogatum, in quibus proinde non videntur peccare si quoniam de fonte suscipiant; quod licet videatur renouari in prædicto rituali tit. citato §. ultimo, nulla tamen sunt verba quæ denotent strictam prohibitionem.

Parens etiam non potest suam prolem de fonte leuare, etiam in casu necessitatis, quia baptizans potest esse susceptor, atque ita non potest subesse necessitas respectu parentis.

Notandum 1. in baptismo iure antiquo solum potuisse vnum esse susceptorem, ut patet ex decreto Leonis Papæ quod refertur can. *non plures* de consecratione dist. 4. quod tamen contrario vsu est abrogatum, nam ante Concil. Trid. passim plures viri & femina paruulum de fonte suscipiebant, quod & modò fit vbi Trid. non est receptum. ipsum verò Trid. sess. 23. cap. 1. de reformatione matrimonij, statuit ut tantum vnus siue vir siue mulier, vel ad summum vnus & vna baptizatum de baptismo suscipiant; quod si plures se offerant, baptizans sciscitetur ab eis ad quos spectat, quos elegerint ut baptizatum de fonte suscipiant, eoque tantum ad illum suscipiendum admittat, & in libro eorum nomina scribat, vbi

Resp. affir.

Dion.

August.

Congruentia.

Patrini officium.

In Concil. Mogunt. non baptizatus suscipere prohibetur. Item heretici alijque per rituale Pauli V.

Can. non licet.

Abbates non videntur peccare, si leuent.

Parens non potest propriam prolem leuare nequidem in necessitate.

I. 4. Iure antiquo tantum potuit esse vnus susceptor. Trident.